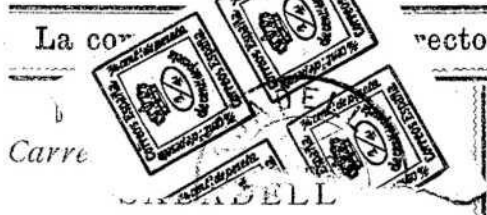

LO CATALANISTA

Setmanari de fofa i interessos morals y materials de Catalunya

La co

rector. — Los originals no 's tornan

Carre

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell	2 rals al mes.
Fora	8 " trimestre.
Un número sol.	1 "
Anuncis á preus convencionals.	

OBRA NOVA

✧ **MAR * Y * CEL** ✧

TRAGEDIA EN TRES ACTES Y EN VERS

ORIGINAL DE

DON ÁNGEL GUIMERA

Se ven al preu de **DOS pessetas** en lo Centre de Suscripciones de Llorens Lladó, carrer de Sant Pau, núm. 4, Sabadell.

JOCHS FLORALS

Ja deuen saber los llegidors d' aquest il·lustrat setmanari, donchs com toch de mal temps per tot arreu s' ha esbombat la nova, que en los días de febrós y esperansat entussiasme en que Barcelona prepara enorgullida lo gran certámen al que totas las naciones comensan á abocar ab lo corn d' Amalthea la flor de sas produccions naturals ó degudas al enjiny y al treball; quan está en la conciencia de tots los bons fills de nostra estimada regió lo triomf que ab dit motiu lograrà aquesta, no amargat com suposan alguns moguts de *trop de zèle*, per la total ruina del Municipi y poble barceloní, y quan pera contribuir al major lluhiment d' una solemnitat de tant escepcional importancia per nostra pàtria s' ha determinat encabir dintre 'l período de la Exposició la festa de las lletras catalanas, á instancias del Ajuntament de Barcelona son constant protector, ha sortit de certa fracció de catala-

nistas (aixís s' ho diuhen), una veu de protesta contra aquest ben meditat acort, pretextant defensar la tradició per la que 's celebra la festa dels Jochs Florals lo primer diumenge de Maig. Es més, aquests infatigables defensors de nostra festa anyal han portat sa indignació ab motiu de aquest aplassament fins al punt de anunciarne un altre ab igual nom en lo día consagrat per la tradició, malgrat lo curt temps de que poden disposar pera realisarho.

Deixant apart lo de defensa de la tradició que podía servir de excusa, sino fós la mal dissimulada cobertura d' altres móvils que desota d' ella veyém agitar-se, los quals están enterament d' acort ab lo carácter y antecedents dels manifassers de la protesta, tractarém d' examinar aquestos verdaders móvils pera deduhirne la naturalesa dels fets que han ocasionat.

Si volguessim estudiarlos *ab initio*, hauriam d' imitar á aquells erudits empalagosos que pera explicar qualsevol fet ó institució remontan sas pacientíssimas investigacions al temps benaventurat de nostres primers pares; perquè de molt lluny venen certas lluytas y diferencias que han motivat alguna alteració en lo camp catalanista. Mes la cuestió de que tractém no necesita per sa simplicitat, tan aparato d' historia. Los fets per ells mateixos parlan massa clar pera que 'ls justifiquém ab altres fets anteriors que si bé 'ls apoyaríam ab la contundencia d' una llógica clara nos farian caure en lo defecte que are mateix condenavam.

Las enconadas dissidencias á que 'ns referim, nascudas pera desgracia de sos causants, fan que tot lo que 's projecta per aquells que may s' apartan del verdader ideal catalanista y 's proposan conseguirlo, essent per lo tant los únichs que sostenen la gloriosa bandera de las aspiracions patrióticas dels catalans, sia rebut ab indignació y enveja mal disfressadas d' escarni per los que s' apartaren de nostras filas no trobantlas prou conformadas á sas intencions molévolas. Lo Consistori dels Jochs Florals compost enguany de personas digníssimas y algunas d' ellas glorias llegendimas de la literatura catalana, ja fou nombrat á despit de la fracció protestant. Lo mateix Consistori al fer ús del vot de confiança que per una inmensa majoría li otorgaren los adjunts, accedint als rasonables desitjos del Ajuntament de Barcelona, fou qui inspirá als *pretenguts* catalanistas lo *delirium tremens* que

ha fet corre ab incansable activitat las rovelladas plomas de son representant en la premsa l' heréu de *La Salvadora* y 'ls ha mogut á celebrar en lo 1er. diumenge de Maig, en lo qual sense las circumstancias actuals devian tenir lloch los Jochs Florals, altre certámen, usurpant lo nom d' aquells y consumant la informalitat que no té nom, de retirar dels mateixos un premi que, després de molta insistencia y alguna *protesta*, 'ls permeté oferir á son temps lo Consistori; ab qual acte haurian ocasionat als autors que obtavan al premi anunciat un gran perjudici si 'ls dignes mantenedors no 'n costejessin un altre pera 'l mateix lema.

Altra causa ha motivat aquesta série d' etzegalladas que no 's comprenen sens la febre é inconsciencia del delirant ó la obcecació del despit. Va dirse que l' aplassament dels Jochs Florals obehía tan sols á la vinguda á Barcelona de la Reyna Regent, y aixó ja era prou pera alarmar als que dihentse catalanistas sobre posan sas passions políticas de partit al interés de Catalunya. La vinguda de la Reyna Regent y sa presencia en los Jochs Florals no humiliará de cap manera aquesta venerada institució, ni causarà sa mort, com hem sentit á dir enfàticament als detractors de dit acort; la presencia de la Reyna Regent en la festa tot lo més podria contribuir y aixó encara ho dup-tém á mimvar la veu del entusiasme que cada any hém vist manifestarse en la sala de Llotja però en cambi será motíu de llegítima satisfacció pera tots los bons catalanistas, que podrán veurer aquella festa anyorada tot l' any, en la que 's cova una esperansa de sigles pera la reposició de Catalunya en lo lloch que li correspon, y ahont literariament se manifesta aquesta comuna aspiració, es presidida per aquella de qui depén en grant part actualment realisarla. Y no se 'ns digui que 'ls Jochs Florals lluny de ser una esperansa son una protesta, perquè pe 'l sol camí passíu de las protestas y oposició sistemática es impossible portar á cap ideal tan complexo, grandíós y trascendental com lo del catalanisme.

Mes s' ha de tenir en compte que no ha sigut la vinguda de la Reyna Regent lo motíu pera 'l que aplassa 'l Consistori la festa dels Jochs Florals sino qu' ho feu á petició del Municipi, com hem dit, y ab motíu de la Exposició Universal. Pero una circumstancia mes abiat casual que preparada fa creurer en la possibilitat de que la Reyna

Regent los presideixi y veuse aquí duplicada la indignació dels zelosos defensors de la tradició floralasca, porque no volen contravenir sas idees republicanas, tan mesquinas que no poden resistir ni com á probabilitat un acte de galantería á la dama que dirigeix lo govern de la nació. Ja diuhen be que tots los extrems se tocan y aixís com existeixen absolutistas monárquichs, n' hi han de republicans.

Tals han sigut los móvils qu' han fet naixer la protesta del decaygut *Centre Catalá de Barcelona* coaligat ab los republicans federals que militan activament en la política madrilenya junt ab los quals han tingut lo mal propósit de celebrar l' altre certámen. Aquest donchs si arriba á realisarse, deu esser y segurament será rebut ab indiferencia pels catalanistas.

«¡Al arbre que conrehuem prou li surten las flors ufanosas: prou tenen los colors llamants y las formas mes enciseras! Pero jamay manca una calamarsada que las destrossa ó una ponentada que las mustiga, quan sembla que 's troban ja prop de donar fruyts.»

Aixó deya lo senyor Almirall desde la Presidencia dels *Jochs Florals de Barcelona* fa dos anys.

Sens dupte que ja allavors veyá lo senyor Almirall la calamarsada que ara s' ha congriat en las salas del *Centre Catalá de Barcelona* y 's dolia en un moment de ver patriotisme de sa consecuencia.

Estíguis tranquil, porque l' arbre dels Jochs Florals es tant resistent que sobre d' ellas passarán los núvols mes plens de calamarsa y 'ls vents mes impetuosos y sols lograrán moure ab aire magestuós y triomfal sa copa immaculada.

E. M.

Reunits á Barcelona uns quants despitats, que á la passió política contrariada hi ajuntan un odi mortal al catalanisme pur per no haver pogut treuren de ell tot lo partit que s' havian proposat, y aprofitant l' aplassament acordat en la reunió d' adjunts pera la celebració dels *Jochs Florals* d' enguany, acordaren celebrarne altres de falsos, considerantlos com á verdaders. Al efecte han elegit un Jurat pera 'ls *Jochs-camama* en la forma següent: President don Conrat Roure (Director ó redactor de *El Federalista*); don Joseph M. Vallés y Ribot (president del *Centre Democràtic Federal*); don Manuel Lasarte, (Redactor de *El Diluvio* y héroe de *La Salvadora*); don Maurici Vidal (gazetiller de *El Diluvio*); don Joan Brú (soci del *Centre Catalá de Barcelona*); don Valenti Almirall (President del *Centre Catalá de Barcelona*, enemich encarnisat é implacable crítich del senyor Vallés y Ribot, y ánima de tolas las contradiccions mes inexplicables); y Secretari; don Rossendo Arús y Arderius, (conseller del *Centre Catalá de Barcelona* y *Gran Orient* de la *Masonería Catalana*.)

Dit s' está, donchs, lo que ha de ser, si arriba á realisar-se, lo certámen que ab tals precedents se dega celebrar.

No parant-se en barras y faltant-se al article 8.º de la Lley de Associacions darrerament promulgada, s' ha donat al nou organisme 'l nom de *Jochs Florals de 1888*.

Aquesta usurpació, feta ab lo mes gran descaro, ha provocat las censuras mes acabadas de tota la premsa, que, ja seriament, ja per medi de oportunas ironías, posa en lo lloch que 's mereix la estranya y desgraciada iniciativa de tots los que s' aconsolan ab lo desayrat paper de *instruments*, pera desfogar la mala fé de una sola personalitat, fora de tino.

Pera consumir la campanya dels *dissidents*, lo seu *núcleo de operaciones*, lo *Centre Catalá de Barcelona* ha fet lo paper ridicul de retirar del cartell dels *Jochs Florals* un premi que havia ofert ab gran insistencia.

En mitj de tanta petilesa, lo Consistori dels *Jochs Florals* ha mantingut tota la serenitat necessaria y no més per via de avis ha dirigit al públich lo següent reclam al qual s' adhereix de tot cor lo nostre periódich. Diu així:

CONSISTORI DELS JOCHS FLORALS DE BARCELONA

AL HONORABLE COS D' ADJUNTS

Lo Consistori dels Jochs Florals ha vist ab fonda pena com algunas personas estranyas á la Institució, desgraciadament secundadas per uns pochs dissidents, aprofitant las circunstancias especiales que atravessa aquest any la Institució, han pretós fundarne una altra ab nom sino idéntich, substancialment igual, ab fins idéntichs y ab idénticas vestiduras. La identitat que degenera ja en parodia, s' ha volgut dur fins al extrém de copiar dels cartells anyals de la Associació que tenim la honra de representar, las fórmulas que per tradició s' han vingut usant desde son principi.

Aquest Consistori s' abstindrà de judicar ni de calificar la conducta d' aquells dissidents. Sap massa que en la controversia esvalotada buscan la autoritat que no tenen, com sap massa que no 'ls guian ni intents literaris ni ver amor á la Institució sino altres fins que, essent lligítims quan en llur camp natural se buscan, no ho son quan pretenen inocular-se en institucions á ells agenas y que d' ells deuen apartarse en absolut per just compliment de la lley de sa creació.

Mes fins abstenint-se de dar peu á discussions que tampoch hauria d' acceptar, deo no obstant aquest Consistori, en compliment dels debers que li imposa la comanda que li confia l' honorable Cos d' Adjunts fer constar á aquestos que, inseguint lo dispost per las lleys vigents sobre associacions, ha recorregut á la Autoritat Superior Civil de la Província, exposant los fets y sollicitant que s' impedeasca, no la celebració d' un certámen nou, sino la atribució que 's fan sos iniciadors d' una representació que ningú 'ls hi ha donat.

La superior Autoritat Civil no ha resolt encara 'l recurs. Mes sia la que 's vulga la resolució, aquest Consistori 's cren obligat desde ara á suscriure la present protesta y á fer constar que tenim com te la Institució sos representants lligítims, en aquestos, y no en ningú mes, ha de veure aquella representació, y en ells y en lo Consistori que ells forman los únichs continuadors de la ja brillant historia dels nostres Jochs Florals que no falta qui ab farisaichs zels de devot, voldria interrompre violentament.

Per fortuna las arrels de la nostra Institució son massa fondas porque petitas miserias de partit la hajan de despullar de la seva ufana.

Barcelona 10 d' Abril de 1888.

Marian Aguiló y Fuster, President.—*Jascinto Verdaguer, Pbre.*—*Angel Guimerá.*—*Marceli Menéndez y Pelayo.*—*Lo Baró de Tourtoulon.*—*Pau Sans y Guitart.*—*Joaquín Cabot y Rovira, Secretari.*

SECCIÓ POLÍTICA

De *El Norte de Castilla* de Valladolid:

«S' anuncia una important reunió dels que simpatisan ab la Lliga Agraria en

Barcelona. Se creu que á aquest *meeting* acudirán de 10 á 15000 personas, y com es natural, no 's desconeix que en aquestos moments pot influir sa actitud en las decisions del Govern.

Ya procurarà envenenarho la politica-pera que 'ls contribuyents segueixin pagant y 'ls polítichs enriqueixen.

No obstant; Catalunya es un poble práctic y no 's deixarà seduhir com Granada y Salamanca.»

Efectivament apreciable colega.

Celebris ó no lo *meeting*, Catalunya no 's deixarà seduhir.

Com los castellans ho feren quan lo tractat d' Inglaterra, creyent que fora únicament la ruina de nostre poble.

En un rotlló que en lo Congrès formaren varis diputats cuners, ahont se parlava un xiquet mal del govern referent al assumpto agrícola, va ficarshi 'n Sagasta tot de repent atrapantlos en la conspiració y segons sembla los hi va clavar una filípica.

Alguns dels diputats van demanar perdó, dihent que no hi tornarian mes, estemordits al sentir 'ls renyos de 'n Sagasta.

¡Ay pobrets!

Ni que fossin criaturas.

Sort que 'n Sagasta, compadit, no 'ls va fer agenollar en mitj del saló de Conferencias en cástich del seu atreviment.

¡Quinas vergonyas tenen que passar los pobles que elegeixen á certs tipos.

¿Y d' aixó 'n diuhen *padres de la Pàtria* y membres de la *representación nacional*?

Per últim lo passat dilluns ab tot y ser día de toros va esser aprobat lo projecte de Códich civil en lo Congrès.

No obstant la Cambra estava poch menos que deserta puig tots los diputats s' estiman mes los toros que 'ls interessos de sas respectivas provincias.

¡Ab quanta tranquilital y ab quant cinisme permeten los representants del país que se 'ns prenguin las lleys tant estimadas de cada regió, pera imposarnos las de Castella!

¡Qué Deu 'ls ho tinga en compte!

Diu *El Estandarte* que 'ls tontos s' han acabat en Espanya.

Tant de bo que fos aixís.

Mes per desgracia encare hi ha gent que creu en *El Estandarte* y demés per l' istil.

Bona prova de que la rassa dels tontos no ha desaparegut encare.

Quan continúan campant 'ls *aixerits*.

Lo premi major de 500,000 pessetas del últim sorteig ha correspost al Estat.

Heus aquí un govern que ab tot y explotarnos als pobres contribuyents 's queda encara ab las rifas.

Tots los ximples tenen sort.

Molts son los dias que en lo Congrès no 's pot celebrar sessió per no haverhi prou número de diputats.

Y 's compren.

Aquestos s' aburreixen, y á no ser que sapigan que hi haurá escándol gros ó que té de parlar una eminencia se 'n van á paseig.

Mentrestant 'ls pobles callan y aguantan.

Fins al dia que s' enfadin y 'ls engeguin á paseig d' una vegada.

Los periodistas madrilenys ab tot y la magnifica rebuda que se 'ls hi ha fet á Barcelona, sembla que á alguns 'ls hi costa un xich dirne be de l' Exposició.

Ab aquesta gent sempre passa 'l mateix.

Tant es que risquin com que rasquin.

Ells no admiran mes que 'ls toros y las xulas de Madrid y es inútil ferlos hi entendre altra cosa.

No 's poden demanar peras á una carbassera.

COSA VELLA

En la cambra de diputats de Fransa s' ha presentat una proposició demanant sia ampliat lo article 177 del Códich penal, ab la següent clàusula:

«Será castigat ab privació de drets civils, y multa de doble del valor de lo rebut, lo funcionari públich que per donatius, encar que 's tracti de una causa justa, posi sa influencia al servey d' altre persona.»

Aquesta proposició que facilment aprobará la Cambra francesa es per nosaltres, los Regionalistas, cosa ja vella, per quant en nostra terra ja en temps de Cárles I se castigaren algunas personas per haver comes faltas en lo sentit expressat, lo que no deu estranyarse si 's té en compte que Catalunya ha sigut lo bressol de la llibertat Europea, lo pahís clássich del parlamentarisme y del régimen constitucional.

Com lo que motiva la presentació á la Cambra del relatat pediment es ab l' objecte de evitar la reprodució de fets escandalosos com los que motivaren lo famós proces Wilson Ratazzi, D' Andlau y altres traficants polítichs, no será per demés recordar nostres antichs usos sobre 'l particalar ja que avuy la degradació moral de nostres polítichs ha baixat fins al darrer grau.

Avuy tot se fá, tot se permet mentres se sente lo trinch del or. Al mateix que en los temps dels Emperadors pagans, no 's té en compte si 's causan perjudicis de consideració á particulars ó á corporacions.

Lo primer es donar compliment á desitjos personals, las personalitats, sempre tenen preferencias á tots los assumptos d' interés, per lo pahís.

Aixís es com vivím en lo regnat del escándol, que altre cosa no es lo veurer tots los díes, com se forman camarillas ab l' objecte de repartirse alguns llochs lucratiús dependents del municipi, lo nomenament d' Alcaldes que en lloch d' ésser lo pare y administrador inte-

ressat de la localitat, son los recaudadors dels desitjos del poder central; lo tenir ministres que fórmin part del concell de grans companyías financieras y de ferrocarrils, eludint d' aquest modo, moltes responsabilitats y finalment, obteninse lo nomenament de molts funcionaris públics á gust y hetxura de parts interessadas en fer son negoci valguéntse de la trampa.

Convensuts com estém de que los actuals sistemas nos portan á grans passos á la ruina, nos vegém obligats á girar la vista endarrera (per més que pesi als famosos estadistas moderns) al objecte de inculcar als electors que adoptin al elegir sos representans al Municipi, Diputacions provincials, Córts y Senat, lo antich sistema, assegurant al mateix temps que aquells representants complirán sa obligació, de aquest modo nostres interessos tornarán á estar garantits y la nació espanyola tornarà é ésser nació y no sombra històrica de lo que fou.

Los representants s' elegían públicament sense la intervenció gubernativa y 'ls elegits juravan en la plassa pública devant lo poble allí congregat lo cumplir lo mandat que se li encarregava.

Pera ser elegible era precis ésser vehí del lloch de la elecció, fill del pahís, y ésser habilitat pera formar part del cos municipal, de modo que ab aquestas condicions, la prole dels cuners avuy tan estesa y tan dolenta pera lo pahís no podia existir avans.

Los diputats de las antigas Córts Catalanas poden presentarse com á model y exemple de patriotisme, de llealtat, d' amor á las institucions y al poble, de hidalguía, de rectas intencions, de quantas virtuts son necessarias á los llegítims representants del pahís, que sols per amor á ell, se presentavan en los sillons del congrés á fer sentir sa autorisada y desinteressada veu. Infelís per altra part lo diputat que no complía com á bo y lleal ó que 's manifestés indiferent á 'ls interessos del pahís! Escarnit per sos conciutadans, blanch de sos tirs se veyá obligat á abandonar la ciutat.

Comparém lo procediment antich ab lo lliberalisme actual, lo diputat, avuy s' absté de votar quan li dona la gana, fan oposició al govern quan los hi son negadas las credencials que demanan ó forman part de una servil majoría que en lloch de ésser representants de la nació, son arcabots dels governs fets per son us y hetxura, falsejant criminalment lo sistema representatiu.

Avans de anar á las Corts los diputats presentavan solemnement lo jurament de no admetre empleos y honors pera ells ni pera los seus, no sols durant lo temps de son mandat, sino fins cinch anys després de haver cessat en sas funcions.

Se constituía un tribunal devant lo qual devían presentarse 'ls diputats al tornar de las Corts, quedant subjectes durant un cert nú-

mero de días, pera que 'ls electors puguessin ferlos tots los cárrechs que meresquessin referents al mal desempenyo de son cárrech. Lo pahís era inexorable per lo diputat traïdor ó venut. Probada la falta se 'l esborrava de la llista de ciutadans honrats y quedaba inhabilitat pera tota classe de empleos y honors.

En temps de Felip II los diputats catalans que 's trobavan en las Corts de Monzón consentiren á que 'l monarca suspengués las Corts á causa de haverse declarat la peste de dita vila: mes al retornar á Barcelona foren públicament degradats per haver tingut por de la peste, y per haver consentit á que 'l senyor Rey suspengués las Corts avants de haver contestat á certas queixas del pahís.

Exemples com aquest, son molt abundants en los anals de nostra historia, y proban quant alt ratllava lo patriotisme de nostres antepassats, y quant arreladas estavan en nostre terra las veritables prácticas constitucionals.

Los alts funcionaris y empleats civils y militars, estaban absolutament excluits de las Corts. Al revés de lo que avuy succeheix, nostres antichs polítichs, creuen un deber lo allunyar de las Corts als alts funcionaris que podrian falsejar la representació nacional, seduhint, oprimint, veixant ó influhint malament.

Antigament al elegirse 'ls diputats, s' elegian també á Barcelona vintiquatre ciutadans, los qui formavan un cos titulat vintiquatrena de Corts, qual objecte era estar de acort ab los diputats per passarlos los mandats y donarlos los consells y apoyo que tinguessen aquells de menester.

Nosaltres perseguim igual fi, volém que las Regions estigan ben representadas, volém acabar ab las farsas polítichs, com Cristo acabá ab los mercaders del temple, y farém tot quant podrém en pró del Regionalisme pera retornar á nostre pobre pahís á la vía de prosperitat, recobrant nostra perduda dignitat nacional.—J. LL. Y M.

(De *L' Arch de Sant Martí*.)

QUINZE ANYS ⁽¹⁾

¡Deixa dir!...

Ahir la teva mamá
de tú 'm va dar moltes queixas,
diu que ja no te li engreixas
ni tens ganas de menjar,
que no mes sabs sospirar,
que tothora estás distreta,
que may fas la rialleta,

(1) Poesía llegida per son autor en la vetllada del 3 de Mars del Centre Catalá de Sabadell.

que de nits somías alt
y tan fort, que del capsal
li has fet caure la piqueta.

Diu que ja l'has avorrida
que may li fas cap petó,
que s'ha perdut la rojó
de ta carona aixerida
que quant te veu tan pansida
se sent glassada la sanch,
qu'embrutas tan paper blanch
si 't deixa sola una estona,
y d'amagat, la minyona
envías sempre á l'estanch.

Que darrera las cortinas
de ta finestra, t'hi fons,
que si 't preguntan, respons
Glorificat ad matinas,
que 't critican las vehinas
ta conducta punt per punt,
que quant passa, mira amunt
un jove, molts y molts ratos
y del plech dels teus retratos
n'hi ha trovat á faltar un.

Que al gatet miras ab rabia,
que 'l piano es ple de pols,
que fer ganxet ja no vols
que sembla qu'estás en hábia,
que 'l canari te la gábia
que fins de mirar sab gren,
que ja no 'l vols aprop teu
y anyora 'l temps d'alegría
y 'l pinyonet que 't premia
de ta maneta de neu.

Que de clavells y violas
tot lo sant dia 'n fas poms,
que t'encantan los coloms
y que ab ells parlas á solas,
que ploras y 't desconsolas
si escoltas cantá als aucells,
que quant los veus á parella
los segueixes ab la vista
y que 't posas tota trista
quan donan menjá als novells.

Que te por que al cap de vall
t'agafi una malaltia,
que sostens tot lo sant dia
monólechs ab lo mirall,
que has avorrit fins lo ball,
que de neguit te corsecas,
que ab novelas t'embabiecas
y que sens volgneho saber

't va trova 'l necesser
fins á dalt ple de flors secas.

Que si vas á misa ab ella
tothom s' ha de fixá en tu,
que fas senyas á n' algu
que hi ha en alguna capella,
que l' altre dia una vella
la va anar á trova en secret
y li va contar lo fet
de que avans, de agenollarte
al pendre aygua per senyarte
ne vas treure un paperet.

Que tu ja de res l' enteras
ni vols está al seu costat
y que 't tallas d' amagat
los cabells de las polseras,
que vols ser de las darreras
que 's retiran del paseig
que no re 't dona mareig
y 'l parlar formal t' enfada
y que passas la vetllada
fent badalls de fastigueig.

Que vius en constant deliri
que no cuses molt ni poch
que sembla 'l teu cutis groch
una pometa del ciri,
que s' ha tornat cementiri
ta casa un temps tan placent
que has perdut l' enteniment,
si á la fi no 't vols distreurer
y que si no la vols creurer
acabarás malament.

Yo vaig dir—Tot aixó fa?
Y ara? Miris la dolenta...—
ab aixó, creume, acontenta
sempre á la teva mamá,
mes deixala predicar
y creu un consell segú,
no t' ascoltis á ningú
que 't vulga treurer d' afany
perque tots ells á quinze anys
feyan lo mateix que tú.

BONAVENTURA BASSEGODA.

En nostre estimat colega de Barcelona, 'l *Diario Mercantil*, que tan bona fama té adquirida ab sa enérgica campanya en contra de la política madrilenya y en pró dels interessos de Catalunya, hi hém llegit fá pochhs días las següets ratllas dirigidas als periodistas de la cort:

“Estimém al nostre pays fins al orgull, y som *regionalistas*, conscienment é inconscienment, arrastrats per la forsa de la lògica. No hi há res aquí de grant y de sorprenent que no 's degui als nostres sols esforços, ni res *pobre y migrat* que no senti á sobre seu 'l pes

abrumador de la centralisació. Trencar en lo que á nostre vida interior se refereix los obstacles que á ella s' oposan, ni es voler impossibles, ni demanar injustícias. *Més aire, més llum, més llibertat, més vida*: tal es nostre mal anomenat regionalisme. ¿Es depressió pera ningú? ¿Pot ser perillós?

Tractanse de un periódich tan serió é independent com es lo *Diario Mercantil* de Barcelona, las declaracions transcritas deuen asceptarse ab goig extraordinari perque donan altra prova de la verdadera opinió que anima als elements mes sans de la nostra terra.

Y no hi fa res que 'l colega dongui á sas conviccions lo calificatiu de *mal anomenat regionalisme*, donchs 'l nom interessa poch á la purificadora creuada empresa que consisteix, com diu molt bé 'l *Diario*, en buscar *més aire, més llum, més llibertat, més vida*.

Lo programa podrá dirse tan vago con se vullga, pero enclou una afirmació categórica que no pot ser més eloqüent: la de *trencar, en lo que á nostre vida interior se refereix, los obstacles que á ella s' oposan*.

Aném, donchs, plegats ab lo *Diario Mercantil*. Com ell nos escandalisém contra la colla de vividors que 'ns explotan y ab ell busquem reparació y remeys efficassos als mals de la Pàtria, que tot lo *pobre y nigrat* que té ho deu al *pes abrumador de la centralisació*.

Ab tal conjunt d' aspiracions ¡Avant!

NOVAS

Recomaném á nostres abonats l' article que insertém en altre lloch d' aquest número ab lo títol de *Cosa Fella*, copiat del valent company *L' Arch de Sant Martí*. Es una oportuna comparació del estat actual ab lo dels nostres millors temps, respecte á la moralitat en la administració y en la política.

Havent variat lo sistema de repartició pera 'ls nostres subscriptors de Barcelona, desitjaríam que aquestos nos avisessin qualsevol falta que 'ls perjudiqués en l' envió del periódich, ab la seguretat de que serém amatents á corretgírla en benefici dels nostres favoreixedors.

Lo President del Gremi de Fabricants, ha rebut de persona ignorada per mediació del Reverent senyor Rector de Sant Félix la quantitat de doscents duros, y sabem també que ha acordat la Junta de dit Gremi emplear aquella quantitat en la restauració del altar de Sant Roch en la mateixa parroquia.

Rara es la forma y entrega de tal quantitat ja que 'l objecte principal de lo esmentat Gremi no es exercitar la caritat; pero per la mateixa estranyesa que nos causa, deixém de comentarho.

Participém á nostres subscriptors que la Direcció, Redacció y Administració de aquest setmanari, s' ha traslladat al carrer de las Tres Creus, núm. 9.

Desde aquesta setmana passada ha quedat instalat lo Centre Catalá de Sabadell en la Rambla, núm. 36, primer pis, lo que fem públich pera coneixement dels interesats.

En lo "Socorro Sanitari" s' han prestat durant lo mes de Mars pròxim passat los següents serveys:

Curar á un home una ferida per desgarró de la mà dreta.

Curar á un home una ferida incissa ab fractura de la tercera falange del dit indicador de la mà esquerra.

Curar á un noy una ferida contussa de la mà dreta.

Assistir á un home que á causa de una caiguda, va sufrir una ferida incissa en la galta ab fractura de la barra inferior.

Extraurer una agulla de ganchet á una noya.

Curar una ferida contussa ab fractura de la segona falange del dit mitj de la mà dreta á un noy.

Al mateix temps, varen ferse 19 visitas dintre y 11 fora del establiment, practicantse además 42 vacunacions y 27 revacunacions.

Se troba ja en plena convalecencia de la grave malaltia que ha passat en Barcelona lo Revnt. Dr. D. Jaume Collell.

Ho celebrém moltíssim y li enviém nostre mes coral enhorabona.

Ab lo títol de *Poesias premiadas*, D. A. Borí y Fontestà ha publicat un volúm de 100 planas, imprés á Sant Martí de Provensals, que 's ven á una pesseta l' exemplar.

Lo Consistori dels Jochs Florals de Barcelona ha elevat una exposició al Governador civil de la provincia, fundada en la llei d' associacions, la qual prohibeix terminantment la usurpació de nom; en vista de que uns quants individus pretenen donar lo nom de Jochs Florals á certa agrupació dissident que han format.

En sa próxima estada á Barcelona S. M. la Reina Regent inaugurarà 'l monument del immortal Clavé, de qual Junta es president lo senyor Rius y Taulet y secretari don Conrat Roure.

Acaba de publicarse un tomo contenint las poesias catalanas del malaguanyat mestre en Gay Saber, don Adolf Blanch y Cortada, precedidas d' un prólech de don Joan Sardá. Constitueixen aquesta colecció, gran número de poesias inéditas á mes de las que valgueren al senyor Blanch lo títol de mestre y que forman un dels millors ornaments de la colecció de tomos dels Jochs Florals de Barcelona.

Aquest volúm, que no deu faltar en la llibreria de cap catalanista, se ven al preu de tres pessetas.

La Companyia de ferro carrils del Nort ha circulat uns cartells anunciadors ab las rebaixas de preus pera poder visitar la Exposició desde tots los punts principals de la seva explotació; encabesantlos ab una bonica vista cromo-litografiada dels diferents edificis que componen las distintas seccions del Certámen Universal de Barcelona.

Diuhem de Granada que desde las primeras horas del matí del día 6, la plassa del Ajuntament se trobava invadida per treballadors, qual número 's calculava en mes de tres mil, demanat pa ó treball.

Una comissió dels manifestats aná á trobar al Alcalde de la capital, qui prometé donar ocupació als obrers de Granada, indicant que 'ls demás deuen retirarse á sos respectius

pobles. Los manifestants se dirigiren després á la capitania general, prometent la autoritat militar als comisionats que contribuiria en unió de las demás autoritats, á que tinguí solució la crisis. Los manifestants units ab lo president de la Diputació s' dirigiren al Ajuntament.

En lo trajecte, 'ls grupos victorejaren al citat president de la Diputació, senyor Fernandez Espadas.

Alguns establiments públics s' han tancat.

Lo senyor Durán y Bas, vice-president del comité executiu de la Exposició y ara president per ausencia del senyor Rius y Taulat, reuní en sa casa una comissió de la secció d' obras en la Exposició Universal, pera que li precisessin lo día fixo en que quedarian llestos tots los edificis. La contestació d' aquells, segons sembla, fou que á primers de Maig estarà lo Palau de Bellas Arts, lo 15 lo Restaurant, la setmana próxima la galeria de màquines, lo Palau de la Industria dintre de duas setmanas, lo pont sobre 'l ferrocarril lo 30 d' Abril y la part marítima del 15 al 20.

REMITIT

Sr. Director de Lo CATALANISTA:

Molt Sr. nostre: Esperém de sa amabilitat se servirà donar cabuda en las columnas de son acreditat periódich al adjunt remittit, per lo que li anticipan las gracias sos segurs servidors Q. B. S. M.—M. R.—J. C.

Los abaix firmats, impresors d' aquesta ciutat, havent elegit en un sueldo de gacetilla insert en lo número 143 de *El Criterio Sabadellés*, que la fulla que la Alcaldía va fer circular l' últim diumenge era impresa á Barcelona, havem cregut convenient fer públich, que distintas vegadas nos han manifestat los dependents de las oficinas de la Alcaldía, que don Joan Casanovas va ordenar que 'ls travalls de impremta se confiessen al duenyo que 'ls fés mes económichs, y com siga que pera dita fulla no se 'ns ha demanat preu, estranyem molt se hagin fet imprimir en la capital, haventhi en aquesta ciutat impremtas que poden servir ab igual puntualitat y si cab ab mes economia.

Lo que fem públich pera que arribi á coneixement del digníssim senyor Alcalde don Joan Casanovas.

Sabadell 11 Abril de 1888.—*Magí Ribera.*—*Joan Comas.*

CAIXA DE ESTALVIS DE SABADELL

Han ingressat fins aquesta fetxa 3,741 pessetas procedentas de 346 impositiões, essent 5 lo número de nous imponents.

S' han tornat 8,156 pessetas 63 céntims á demanda de 29 interessats.

Sabadell 8 de Abril de 1888.—Lo Director suplent, *Joaquim Casanovas.*

SECCIÓ DE ANUNCIS

TRES TARTANAS NOVAS

PERA VENDRE

Dirigirse al guarnicioner Joseph Cuadros, carrer de Sant Joan.

LA EQUITATIVA DELS ESTATS UNITS

SOCIETAT DE SEGUROS SOBRE LA VIDA

Delegació de Espanya y Portugal, carrer de Sevilla, 16, Madrid
Delegació de Catalunya é Islas Balears, Rambla d' Estudis, 6, pral., Barcelona

Situació de la Societat en 1.er de Janer del present any

Actiu	duros 84.378,904'85
Pasiu, valuació al 4 per cent	» 66.274,650
Sobrant	» 18.104,254
Entrada total	» 23.240,849
Entrada per premis	» 19.115,775
Nou seguro en 1887	» 138.023,105
Seguro vigent	» 483.029,562

Honrat per la delegació de Catalunya ab 'l càrrech d' agent y representant en aquesta, de la esmentada Societat, he cregut convenient donar á conèixer, en obsequi als nombrosos suscrits que en Sabadell conta y al públich en general, l' estat floreixent ab que funciona, tant en América com en Europa, la Societat "La Equitativa" y al mateix temps oferir á quantas personas tingan á be suscriureshi pera aprofitar los beneficiosos fruyts que proporciona, que en la oficina de mon càrrech, carrer de *Balsas*, núm. 34, se donarán quants informes 's desitjan, relacionat sobre las diverses combinacions de seguro que aquesta important Societat emiteix, y se demostrarán los positius resultats que s' obtenen, no tant sols en los casos de mort, sino també si s' arriba ab vida al terme del temps d' acumulació estipulat en lo contracte.

Sabadell 1.er Abril de 1888.

Joaquim Miralles y Padrós.

❖ BOSQUEROLAS ❖

APLECH DE POESÍAS

DE

JAUME NOVELLAS DE MOLINS

Preu: Dos pessetas

Se ven en lo Centre de Suscripcions de Llorens Lladó, Sant Pau, 4.—Sabadell.

ORTOGRAFÍA CATALANA

Ó BREUS DOCUMENTS

PERA ESCRIURER CORRECTAMENT NOSTRA LLENGUA

PER

LLORENS PORTET

Preu: 2 rals

Se ven en lo Centre de Suscripcions de Llorens Lladó, Sant Pau, 4.—Sabadell.
A Barcelona 's ven en la llibreria de Eudalt Puig, Plassa Nova.

TALLERS

DE

*Imprempta, Litografia, Encuadernacions
Libres especiales y ratllats*

JOAN COMAS FAURA

PAPERERÍA

Papers pera cartas de totas classes.—Paper "Mill."—Blanchet.—Fantasia.—Embalatje.

PLEGADORS DE PESSAS

Se fan plegadors de totas classes en fusta y en cartró, ab lo nom imprés, si aixís se desitja. Plegadors de 10 per 70 ú 11 per 72 centímetros, sense nom, á 12 duros milé y ab nom á 13 duros milé. En cartró á preus baratos.

TALONARIS

á 4 rals de 100 fullas de dos classes, á 5 rals los de Entrego y á 7 rals los de Pedido y de Vale.

IMPRESIONS

Facturas.—Sobres.—Memorandums.—Membrets.—Talonaris.—Reduccions de preu.—Tarjetas, etc., etc.

ENCUADERNADORS

de varias classes pera cartas.—Capsas pera Facturas, Lletres, Rebuts y altres documents.

Tallers: Carrer de Capmany, núm. 18.

Sucursal: Rambla, núm. 70.